

Uchwała nr 10/2024/2028
Rady Programowej Kierunku Studiów Zmiany klimatu Ziemi

z dnia 08.04.2025 r.

w sprawie zasad procesu dyplomowania na studiach I stopnia kierunku studiów
Zmiany klimatu Ziemi Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Na podstawie § 133 pkt. 6 i) Statutu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Rada Programowa kierunku studiów Zmiany klimatu Ziemi uchwala co następuje:

§ 1

Wprowadza się zasady przeprowadzania procesu dyplomowania oraz ogólne wytyczne w zakresie wymagań, struktury i edycji pracy licencjackiej na studiach I stopnia, prowadzonych na kierunku Zmiany klimatu Ziemi na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM, określone w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wprowadza się wzór karty zgłoszenia tematu pracy dyplomowej, określony w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała Rady Programowej kierunku Zmiany klimatu Ziemi wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Programowej Kierunku Studiów

/-/

dr Robert Jagodziński

**Załącznik 1 do uchwały NR 10/2024-2028 Rady Programowej Kierunku Studiów Zmiany klimatu Ziemi
z dnia 08.04.2025 r.**

**w sprawie zasad procesu dyplomowania na studiach I stopnia kierunku studiów
Zmiany klimatu Ziemi Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu**

Postanowienia wstępne

§1

Proces dyplomowania jest ostatnim etapem studiów. Jego celem jest weryfikacja wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych podczas studiów na kierunku Zmiany klimatu Ziemi (ZKZ).

§2

Na proces dyplomowania na kierunku Zmiany klimatu Ziemi składają się:

1. Zgłaszanie proponowanych tematów prac dyplomowych.
2. Akceptacja tematów przez radę programową kierunku studiów.
3. Ogłoszenie listy tematów i ich wybór przez studentów.
4. Realizacja tematu pracy przez studenta pod nadzorem promotora.
5. Uczestnictwo studenta w seminarium i laboratorium dyplomowym.
6. Wprowadzenie pracy do systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD).
7. Egzamin dyplomowy zakończony pozytywną oceną.

§3

Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na kierunku Zmiany klimatu Ziemi, w tym umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania na poziomie licencjatu.

§4

Praca dyplomowa na kierunku Zmiany klimatu Ziemi ma formę pracy licencjackiej.

Zasady dotyczące zgłaszania i wyboru tematów oraz realizacji pracy dyplomowej

§5

Wymogi dotyczące formułowania tematów i treści prac dyplomowych na kierunku Zmiany klimatu Ziemi:

1. Tematyka pracy dyplomowej przedstawiona w tytule i opisie musi być zgodna zakładanymi efektami uczenia się na kierunku ZKZ.
2. Tematyka pracy musi być powiązana z zagadnieniami dotyczącymi zmian klimatu Ziemi, ich badań i skutków. Może odnosić się zarówno do zmian klimatu i ich skutków zachodzących w przeszłości, tych zachodzących współcześnie, jak i zagadnień związanych z modelowaniem przyszłych zmian klimatu, ich mitygacji oraz mechanizmów adaptacji.
3. Proponowany tytuł pracy dyplomowej i kandydatura promotora są zatwierdzane przez radę programową kierunku ZKZ (RPZKZ). W szczególnych przypadkach RPZKZ może zasugerować zmianę promotora, modyfikację tematu pracy lub uszczegółowienie opisu wymagań dotyczących jej realizacji.

4. Zgłaszanie tematów prac dyplomowych:
 - 4.1. Tematy prac mogą być zgłaszane przez nauczyciela akademickiego co najmniej ze stopniem doktora.
 - 4.2. Zgłoszenia tematu może dokonać osoba niezatrudniona w UAM. W takim przypadku nie stosuje się punktu 4.1, natomiast wymagane jest dodatkowe wskazanie osoby współkierującej pracą, zatrudnionej na WNGiG oraz spełniającej wymagania punktu 4.1
 - 4.3. Student może samodzielnie zaproponować temat pracy wybranemu nauczycielowi akademickiemu lub osobie niezatrudnionej w UAM, którzy po akceptacji, mogą zgłosić temat zgodnie z wymaganiami punktów 4.1-4.2.
 - 4.4. RPZKZ dokonuje weryfikacji tematów i ich ewentualnej korekty w porozumieniu z osobą zgłaszającą, a następnie zatwierdza aktualną listę tematów.
 - 4.5. Zatwierdzona lista tematów prac dyplomowych jest ogłaszana i przekazywana studentom II roku.
5. Wybór tematów prac dyplomowych:
 - 5.1. Wybór tematów prac dyplomowych odbywa się w terminie do 3 tygodni od daty ogłoszenia listy.
 - 5.2. Wyboru tematu pracy dyplomowej dokonuje student w porozumieniu z osobą, która zgłosiła temat (osoba kierująca pracą).
 - 5.3. Osoby zgłaszające tematy, w porozumieniu ze studentami, wprowadzają je do systemu APD a następnie zgłaszają ten fakt RPZKZ
 - 5.4. RPZKZ zatwierdza tematy w systemie APD w terminie do 2 tygodni od wprowadzenia tematu do systemu.
 - 5.5. W przypadku, gdy na jeden temat zgłosi się więcej niż jeden student, o kolejności decyduje średnia ze studiów (z semestrów I-III).
 - 5.6. Potencjalny promotor ma prawo nie wyrazić zgody na podjęcie tematu pracy przez studenta, o czym musi niezwłocznie poinformować zainteresowaną osobę.
 - 5.7. W przypadku, gdy student nie został zakwalifikowany na żaden z wybranych tematów, w terminie 1. tygodnia dokonuje ponownego wyboru tematu spośród wcześniej niewybranych, lub uzgadnia z nauczycielem akademickim warunkowo nowy temat, zgodnie z zasadami p. 1., z tym zastrzeżeniem, że RPZKZ decyduje o zatwierdzeniu takiego tematu na najbliższym posiedzeniu.

§6

Wymogi wobec formy i sposobu realizacji prac dyplomowych:

1. Praca dyplomowa powinna mieć charakter badawczy, projektowy lub aplikacyjny. Może opierać się o własne badania empiryczne, analizę dostępnych danych pomiarowych lub krytyczną syntezę i analizę opublikowanych wyników i materiałów dostępnych ze źródeł wtórnych (np. kartograficznych).
2. Praca dyplomowa prezentuje umiejętności rozwiązywania problemów naukowych oraz wykorzystania metod badawczych.
3. Struktura pracy dyplomowej jest następująca:
 - a. strona tytułowa z informacjami: pełna nazwa uczelni, nazwa jednostki organizacyjnej uczelni, nazwa kierunku studiów, tytuł pracy dyplomowej w języku polskim i angielskim, imię (imiona) i nazwisko autora pracy dyplomowej, nr albumu, tytuł/stopień naukowy oraz imię i nazwisko promotora pracy dyplomowej, rok, w którym praca dyplomowa została złożona,

- b. streszczenie i słowa kluczowe w języku polskim i angielskim,
 - c. wstęp prezentujący przegląd stanu wiedzy dotyczący badanego problemu, zakończony sformułowaniem celu pracy,
 - d. opis wykorzystanych danych i /lub materiału badawczego oraz zastosowanych metod badań,
 - e. prezentacja własnych wyników badań i/lub analiz,
 - f. dyskusja uzyskanych wyników,
 - g. podsumowanie i wnioski,
 - h. spis cytowanej literatury,
 - i. spis załączników,
 - j. załączniki
4. W uzasadnionych przypadkach struktura pracy przedstawiona w punkcie 3. może być rozszerzona o dodatkowe rozdziały, na przykład w przypadku badań regionalnych o charakterystykę terenu badań.
5. Układ i formatowanie pracy powinno być zgodne z Zarządzeniem Dziekana Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM w sprawie regulaminu naboru na seminarya dyplomowe, zasad opracowania prac dyplomowych oraz egzaminu dyplomowego na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych
6. Objętość pracy (bez załączników, strony tytułowej, spisu treści i bibliografii) powinna być w przedziale 20-30 stron.
7. Alternatywnym sposobem realizacji pracy dyplomowej może być opublikowanie przez studenta artykułu naukowego. W takiej sytuacji obowiązują następujące zasady:
- 1.1. Artykuł musi być opublikowany w recenzowanym czasopiśmie naukowym ujętym w wykazie czasopism naukowych przyjętym przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego i właściwym dla dyscyplin związanych z kierunkiem studiów. W przypadku czasopism elektronicznych za czas opublikowania przyjmuje się datę podaną w artykule jako datę publikacji online.
 - 1.2. Artykuł powinien być opublikowany samodzielnie przez studenta. Dopuszczalna jest publikacja razem z innymi autorami, pod warunkiem, że student jest pierwszym autorem, a jego udział nie jest mniejszy niż 70%, poświadczony odpowiednim zapisem w artykule (np. w sekcji „Authors contributions”) oraz pisemnymi oświadczeniami wszystkich autorów dotyczącymi ich wkładu merytorycznego.
 - 1.3. Struktura opublikowanego artykułu naukowego powinna być zgodna z wymogami dla tego typu publikacji. Dopuszczalne typy artykułów to oryginalny artykuł badawczy oraz artykuł przeglądowy.
 - 1.4. Jako potwierdzenie publikacji artykułu student przygotowuje opracowanie. W opracowaniu powinna się znaleźć:
 - i. strona tytułowa z informacjami: pełna nazwa uczelni, nazwa jednostki organizacyjnej uczelni, nazwa kierunku studiów, tytuł pracy dyplomowej w języku polskim i angielskim, imię (imiona) i nazwisko autora pracy dyplomowej, nr albumu, tytuł/stopień naukowy oraz imię i nazwisko promotora pracy dyplomowej, rok, w którym praca dyplomowa została przygotowana,
 - ii. oświadczenie określające wypełnienie wymogu z punktu 1.2,

- iii. streszczenie w języku polskim i języku angielskim (zawierające: cel badań, metody badań, wyniki),
 - iv. opublikowany artykuł naukowy.
8. W przypadku braku możliwości pełnego wykonania badań i przygotowania pracy dyplomowej, RPZKZ może, na wniosek studenta lub kierującego pracą, wyrazić zgodę na zmianę tematu pracy, nie później jednak niż do końca kwietnia ostatniego roku studiów.

Złożenie pracy dyplomowej

§7

1. Szczegółowa procedura składania pracy dyplomowej jest opisana w aktualnej Procedurze dyplomowania, ogłoszonej przez Dziekana WNGiG na stronie internetowej Wydziału.
2. Student wprowadza pracę dyplomową do systemu APD po uzyskaniu zgody promotora.
3. Ostateczna akceptacja pracy dyplomowej przez promotora ma miejsce po obowiązkowym wprowadzeniu jej przez Studenta do systemu APD, nie później niż 30 września, w ostatnim roku akademickim studiów.
4. Oceny pracy dyplomowej dokonuje kierujący pracą oraz powołany przez dziekana recenzent.
5. Recenzentem pracy może być osoba posiadająca co najmniej stopień doktora.

Obowiązki dotyczące promotorów i recenzentów prac dyplomowych

§8

1. Do podstawowych obowiązków promotora należy:
 - a) nadzór merytoryczny nad realizacją pracy,
 - b) poinformowanie o strukturze i redakcji pracy dyplomowej, w tym o zasadach wykorzystywania wiedzy i danych z literatury,
 - c) poinformowanie o konsekwencjach w przypadku stwierdzenia naruszenia praw autorskich,
 - d) weryfikowanie i zatwierdzanie kolejnych etapów pracy,
 - e) przesłanie napisanej pracy do sprawdzenia w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (poprzez APD),
 - f) skierowanie pracy dyplomowej do recenzji (po akceptacji pracy przez system antyplagiatowy).
 - g) osobista recenzja pracy dyplomowej.

§9

2. Obowiązkiem powołanego przez dziekana recenzenta jest ocena pracy dyplomowej i napisanie jej recenzji w systemie APD.

Egzamin dyplomowy

§10

1. Egzamin dyplomowy jest uwieńczeniem studiów i odbywa się po zakończeniu ostatniego semestru studiów.
2. Na wniosek studenta egzamin może być przeprowadzony we wcześniejszym terminie. Warunkiem dopuszczenia do wcześniejszego terminu jest wcześniejsze uzyskanie zaliczeń wszystkich przedmiotów przez studenta. Decyzję w tej sprawie podejmuje dziekan.
3. Egzamin odbywa się w formie bezpośredniej.

4. Jedynie w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach egzamin może mieć inną formę i może to nastąpić jedynie na wniosek studenta oraz za zgodą dziekana. Do wyjątkowych przypadków należą np. sytuacje medyczne (długotrwały pobyt w szpitalu lub na rekonwalescencji poszpitalnej, która uniemożliwia obecność na egzaminie) i epidemiologiczne.

§11

Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest:

1. Zaliczenie wszystkich przedmiotów, wynikających z programu studiów (wraz z zajęciami terenowymi i praktykami).
2. Wypełnienie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych w systemie APD.
3. Uzyskanie pozytywnych recenzji pracy dyplomowej. W przypadku, gdy jedna z recenzji pracy dyplomowej nie jest pozytywna, dziekan może zezwolić na dopuszczenie studenta do egzaminu dyplomowego. Dziekan może w tej sprawie zasięgnąć opinii drugiego recenzenta.

§12

Procedura przygotowania i przeprowadzania egzaminu jest następująca:

1. Na wniosek promotora pracy lub z własnej inicjatywy dziekan powołuje recenzenta, wyznacza skład komisji przeprowadzającej egzamin dyplomowy.
2. Data egzaminu powinna być ustalona w dniu nie późniejszym niż 3 miesiące od daty złożenia pracy dyplomowej w systemie APD. Jednakże na wniosek studenta dziekan może wyznaczyć termin egzaminu dyplomowego przekraczający wspomniany termin.
3. Egzamin dyplomowy jest przeprowadzany w formie ustnej.
4. Podczas egzaminu studentowi zadaje się minimum 3 pytania, odnoszących się do efektów uczenia się określonych dla kierunku ZKZ.
5. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionej nieobecności na egzaminie w ustalonym terminie, dziekan wyznacza drugi termin egzaminu. Drugi termin jest terminem ostatecznym.
6. Powtórny egzamin dyplomowy może odbyć się nie wcześniej niż po upływie 1 miesiąca i nie później niż przed upływem 3 miesięcy od daty pierwszego egzaminu. W przypadkach uzasadnionych medycznie termin ten może zostać przedłużony przez dziekana, ale nie dłużej niż o kolejny miesiąc.

§13

Skład komisji egzaminacyjnej:

1. W skład komisji przeprowadzającej egzamin dyplomowy wchodzi przewodniczący komisji i dwaj członkowie, którymi są promotor oraz recenzent pracy.
2. Przewodniczącym komisji przeprowadzającej egzamin dyplomowy jest prodziekan ds. studenckich lub inna osoba wskazana przez dziekana.

§14

Zagadnienia na egzamin dyplomowy ustala RPZKZ. Zagadnienia na egzamin dyplomowy zamieszcza się z wyprzedzeniem na stronie Wydziału.

Zasady oceniania

§15

1. Przy ocenie pracy dyplomowej oraz wyniku egzaminu dyplomowego stosuje się skalę ocen określoną w Regulaminie Studiów UAM.
2. Ostateczny wynik studiów określa suma zaokrąglona do dwóch miejsc po przecinku uzyskana przez dodanie:
 - a. 3/5 średniej arytmetycznej wszystkich uzyskanych ocen zaokrąglonej do dwóch miejsc po przecinku,
 - b. 1/5 oceny pracy dyplomowej stanowiącej średnią arytmetyczną ocen wystawionych przez promotora i recenzenta,
 - c. 1/5 końcowej oceny egzaminu dyplomowego.
3. W dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ich ostateczny wynik określany zgodnie z zasadą:
 - a. do 3,40 – dostateczny,
 - b. powyżej 3,40 do 3,80 – dostateczny plus,
 - c. powyżej 3,80 do 4,20 – dobry,
 - d. powyżej 4,20 do 4,60 – dobry plus,
 - e. powyżej 4,60 – bardzo dobry.

Ocena jakości prac dyplomowych

§16

1. Wybrane losowo prace dyplomowe (10% prac każdego roku) realizowane na kierunku studiów podlegają ocenie przez Wydziałową Komisję ds. oceny jakości prac dyplomowych na Wydziale.
2. Celem oceny jest realizowanie zasady kontroli i poprawy jakości kształcenia.
3. Do oceny wybiera się prace, których promotorami były różne osoby.
4. Ocena pracy jest dokonywana według arkusza opracowanego przez Wydziałową Komisję ds. oceny jakości prac dyplomowych.
5. Raport z oceny okresowej prac dyplomowych podlega analizie rady programowej kierunku studiów.
6. Na podstawie raportu rada programowa kierunku studiów przygotowuje uwagi i wytyczne dla promotorów i recenzentów prac dyplomowych.

Załącznik 2 do uchwały nr 10/2024-2028 w sprawie zasad procesu dyplomowania na studiach I stopnia

KARTA ZGŁOSZENIA TEMATU PRACY DYPLOMOWEJ

Kierunek:

Zmiany klimatu Ziemi

Imię i nazwisko promotora pracy:

Data zgłoszenia:

1. Temat pracy:

--

2. Problem badawczy i zakres pracy:

--

Akceptacja Przewodniczącego RPZKZ: